

Hola hola, škola volá!

Není to tak dlouho, co začaly krásné dva měsíce prázdnin pro školáky, a už píšu článek o tom, že se přiblížil **začátek nového školního roku**. Současně s tím, jak usednou děti do lavic, začnou starosti i rodičům. Dnes bychom rádi apelovali na rodiče menších dětí, především těch, kteří udělají významný životní krok a nastoupí do první třídy. Napíšu vám rady, jak naučit děti, aby došly bezpečně do školy, a jak máte reagovat v případě, že se vaše dítě setká se šikanou.

Začneme bezpečnou cestou do školy. Rodiče by měli dětem připomenout základní pravidla chování při pohybu po chodnících, při přecházení silnice a při jízdě na jízdním kole. Rodičům prvňáčků vřele doporučujeme projít si se svými ratolestmi nejbezpečnější cestu do školy ještě před prvním školním dnem. Upozorněte své děti nejen na možná úskalí a nebezpečné úseky, ale ukažte jim kde a jak bezpečně přejít silnici. Pokud je cesta do školy složitější, určitě pomůžou různé orientační body, jako je obchod, kašna, socha, barevný dům apod. Pokud vaše děti dojíždějí do školy hromadnou dopravou, určitě si s nimi domluvte jasný scénář, co mají udělat, kdyby jim autobus ujel, co naopak udělat nesmějí. Děti potom zbytečně zmatkují a dostávají se do pro ně poměrně složitých stresových situací, ve kterých si nevědí rady. Pokud hovoříme o cestě do školy, řada studentů jezdí na kole. Poučte je proto o bezpečném pohybu v silničním provozu a o nutnosti mít na hlavě řádně připevněnou cyklistickou helmu. V neposlední řadě je na místě připomenout, že nezbytným prvkem pro bezpečnost nejen dětí je viditelnost. Policie obecně doporučuje, aby používali svrchní oblečení, tašky nebo doplňky z fluorescenčních nebo retroreflexních materiálů.

Máme zde i **několik rad pro osobní bezpečí školáků**. Školáci, pokud vám již rodiče svěřili klíče od domu, mějte je uložené na bezpečném místě. Během dne ve škole klíče zkontrolujte, abyste v případě ztráty věděli kde hledat (třída, jídelna, tělocvična, zahrada školy apod.). Při odchodu z domů zkontrolujte, zda jste dveře bezpečně dovřeli (docvakli) a řádně uzamkli. Do školy ani ze školy nechoďte s cizími lidmi, nesedejte s nimi do auta, ani pokud vám říkají, že je pro vás posílají vaši rodiče! Rodiče, mějte přehled o pohybu vašich dětí, pokud si je sami nevyzvedáváte ve školní družině. Děti, nejezděte výtahem s podezřelými osobami. Nikdy nejezděte autostopem. S cizími lidmi se nebavte a neberte si od nich žádné věci. O soukromých věcech, o rodině, o bydlení a podobně nevyprávějte nikomu cizímu. Nevkládejte fotografie nebo videa s obsahem, který se dá zneužít na sociální síti. Stejně tak nepište na sociální síti, kdy kam odjíždíte, že jste doma sami apod., jsou to informace, které jsou veřejné a velice jednoduše zneužitelné. O tom, že by rodiče měli kontrolovat, co jejich děti dělají a jak se chovají v kyberprostoru zde snad ani nemusím mluvit.

A závěrem nesmíme zapomenout ani na **několik rad v oblasti šikany**, se kterou se mohou bohužel děti ve škole setkat.

- Při nástupu do školy informujte své dítě o možném nebezpečí a jednotlivých projevech šikany, např. formou pohádky či příběhu.
- Zdůrazněte, že se nemusí bát o šikaně otevřeně mluvit.
- Věnujte se svému dítěti, naslouchejte mu, všimněte si detailů vyprávění o dění ve škole i mimo ni.
- Seznamte se dítě s širším okruhem osob, na které se může v případě potřeby obrátit.
- Zdůrazněte, že nikdo nemá právo ubližovat druhým. Vhodné je použít nějaké ukázky z pohádky, např. nad nikoho se nepovyšuj a před nikým se neponižuj.

- Upozorněte dítě na kriminální pozadí těchto skutků mezi dospělými a možnost stíhání případných aktérů.
- Informujte dítě o tom, že vhodnou obranou proti šikaně je dobrá parta a kamarádi, kteří se nebojí pomoci jeden druhému a projevy šikany oznámit.
- Při pravidelných návštěvách rodičovských schůzek se informujte nejen na prospěch vašeho dítěte, ale i na zařazení dítěte v kolektivu, popř. na jeho chování o vyučování i mimo něj.
- Promluvte o svých obavách s učitelem, ptejte se učitele na jeho názor na šikanu a nebojte se s ním spolupracovat. Je to váš spojenec.
- Ptejte se učitelů, zda se problémem šikany zabývají, jak šikanu zjišťují, jak následně postupují a zda sledují projevy chování i mimo vyučování.

Jak mají rodiče postupovat a co mohou při podezření na šikanu dělat?

- Především ujistěte své dítě, že jste zcela na jeho straně, má vaši plnou podporu a může se spolehnout na vaši ochranu.
- Zjistěte o útoku na vaše dítě co nejvíce informací.
- V případě vážného fyzického napadení nechte své dítě odborně ošetřit a neposílejte ho následující dny do přímého kontaktu s předpokládanými útočníky.
- Obráťte se na školu, nebojte se o šikaně promluvit otevřeně, např. na třídní schůzce, možná nebudete sami.
- Máte-li na ni podezření, spojte se s ředitelem školy nebo s třídním učitelem. Pokud podáváte písemnou žádost nebo stížnost, mějte schovanou kopii dopisu.
- Trvejte na osobní schůzce a neřešte celou záležitost pouze telefonicky.
- Nebojte se požádat ředitele o přeložení dítěte do jiné třídy, případně školy. Zkuste si ověřit poměry, které vládnu na jiné škole.
- Pokud s vedením školy nenajdete společné řešení, nevzdávejte to, obraťte se na příslušný školský úřad nebo na školní inspekci.
- Nechtějte po svých dětech, aby byly statečné a vrátily to, co se jim stalo. Nemají na to sílu a řešení to není.
- Pomozte svému dítěti zvládnout psychickou zátěž a informujte ho, jak se vyhnout nebezpečným situacím (např. co odpovědět, jak reagovat na provokace a jak zvládnout situaci v případě ohrožení).
- V případě důvodného podezření na páchání trestné činnosti na vašem dítěti informujte neprodleně kteroukoliv službu policie nebo přímo linku 158.

Školákům a jejich rodičům přeji co nejpohodovější přechod zpět do pevného školního režimu a ostatním příjemné babí léto!

por. Ing. Markéta JANOVSÁ
tisková mluvčí policie Pardubického kraje